

Τα πάθη και η δουλεία τους όπως αποτυπώνονται στο έργο του Γ. Βιζυηνού (Ηρακλής Ψάλτης, φιλόλογος)

/ [Πεμπουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1XJfFA2>]

Η ομοφυλοφιλία υποβάλλεται. Ο Λουής, ὁ Γάλλος ὑπηρετής τοῦ ἐπὶ τὸν Βόσπορον ξενοδοχείου με το ξυρισμένο πρόσωπο[424] και ιδίως ο Κιαμήλης αποτελούν λανθάνουσες περιπτώσεις διάστασης μεταξύ γένους και φύλου[425]. Ο Κιαμήλ αναπτύσσει στενή φιλία με τον συνεταίρο του και η αδελφοποίησή τους γίνεται με δική του πρωτοβουλία, ενώ η πρόταση του αδελφοποιητού για γάμο του Κιαμήλ με την αδελφή του, ίσως να αποτελεί και τρόπο «νομιμοποίησης» της σχέσης τους. Αυτή, πιθανόν, να ήταν και η σημαντικότερη αιτία της άρνησης του πατέρα στον γάμο της κόρης του[426].

Η εκδίκηση/αυτοδικία επιζητείται. Η μητέρα του Γιωργή ζητά εκδίκηση για τον άδικο φόνο του γιού της και προτρέπει τα παιδιά της να μην αφήσουν ανεκδίκητη την δολοφονία του: Ἄν δὲν εἶχα παιδιά στὸν κόσμο, θεν᾿άκοφτα τὰ μαλλιά μου,

θενᾶβαζα ἀνδρίκια ροῦχα, καὶ μὲ τὸ τουφέκι στὸν ὦμο θενὰ κυνηγοῦσα τὰ ἰχνάρια τοῦ φονιᾶ, ὡς πὸν νὰ ἔκδικήσω τὸν νεκρό μου (...) Γι' αὐτὸ ἐκδίκησι! πρέπει νὰ γενῆ ἐκδίκησι![427] Ὁ Κιαμήλ «απορρίπτεται» ἀπὸ τὸν μελλοντικὸ πεθερό του, γιατί δεν ἐκδικήθηκε τὸν θάνατο τοῦ γιού του[428]. Οἱ δύο φόννοι τοὺς οἰοῦνται διαπράττει ἀργότερα ὁ Κιαμήλ γίνονται γιὰ αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο, ἐκδικεῖται τὸν θάνατο τοῦ φίλου του[429]. Ὁ ἀφηγητὴς σχολιάζοντας τὴν τεράστια δύναμη τὴν ὁποία διαθέτει ἡ ἐκδίκηση/αυτοδικία -ἡ ὁποία οδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὸν ἠθικὸ ἐκτροχιασμό- ἐπισημαίνει ὅτι δεν μπόρεσε νὰ τὴν καταργήσῃ οὔτε ἡ φιλανθρωποτάτη τῆς γῆς θρησκεία[430], ὁ χριστιανισμός.

Τὸ χρήμα λατρεύεται. Ὁ Χαραλαμπῆς γιὰ νὰ πείσῃ ἀναφέρεται στοὺς πολλοὺς παράδες που ἔκαμε καὶ τώρα πιά ἄς κάμουν καὶ οἱ φίλοι[431], ἐνῶ ἔχει ἤδη διαπράξῃ φόννο γιὰ τὸ χρήμα (ληστεία) ὁ Χρηστάκης σκοτώνεται, ὅταν ἀναλαμβάνει μιὰ ἐμμισθὴ δημόσια θέση[432], οἱ ἱερεῖς διαφθείρονται ἀπὸ τὸ χρήμα, ὁ Παπα-Δῆμος δεν πάει νὰ δεῖ τὸν τραυματισμένο-ἄρρωστο, ἀφοῦ δεν ἔχει χρηματικὸ ὄφελος[433]. Ἀκροθιγῶς, ἔτσι, ὁ Βιζυηνός ἀναφέρεται στὴ σιμωνία, στὴν ἐμπορία τῆς θείας Χάριτος. Ὁ Κιαμήλ «απορρίπτεται» ἀπὸ τὸν κτηματῖα μελλοντικὸ πεθερό του, γιατί ἀνήκει στὰ χαμηλά κοινωνικὰ στρώματα -ἦταν φτωχός- καὶ ὁ ἴδιος ἐπιθυμεῖ ἡ κόρη του νὰ παντρευτεῖ μπεῆ ἢ πασά -κάποιο δηλαδή πλούσιο[434]. Κλοπές, ἐξάλλου, διαπράττονται γιὰ τὰ φλουριά[435]. Τὸ χρήμα καταδυναστεύει τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ἐξαχρειώνει. Δικαιώνεται καὶ ἐδῶ ἀπὸ τὸν ἀφηγητὴ ἡ εὐαγγελικὴ ρῆσις τοῦ Ἰησοῦ: πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ραφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν[436].

Ψέματα λέγονται. Ὁ Χαραλάμπης τοῦ Μητάκου ἐπικαλεῖται ἓν ψέμα -τὸ ὁποῖο «ἐπιβεβαιώνεται» ἀργότερα ἀπὸ τὸν δραματικὸ μονόλογο τοῦ Κιαμήλ, στὸν ὁποῖο καὶ ἀποκαλύπτεται ἡ ἀλήθεια γιὰ τὸν δεῦτερο φόννο τοῦ[437]- με τὸ ὁποῖο πείθει τὸν φίλο του, τὸν Χρηστάκη, νὰ τὸν υποκαταστήσῃ στὸ ρόλο ὀχι τοῦ ταχυδρόμου, ὅπως ἰσχυρίστηκε, ἀλλὰ σὲ αὐτὸν τοῦ θύματος. Τὸ ψέμα γίνεται ἐδῶ συνώνυμο τοῦ θανάτου. Ἐπίσης, ὁ ἴδιος ὁ ἀφηγητὴς, ἐνῶ γνωρίζει τὸν δράστη τῆς δολοφονίας τοῦ ἀδελφού του, δεν τὸν ἀποκαλύπτει στὴ μητέρα του[438], λέγοντας τῆς ψέματα ὅτι δεν βρέθηκε, γιατί στὸ ἐπιμύθιο τῆς ἀφήγησης ἀναρωτιέται ποιὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς δολοφόνος τοῦ ἀδελφού του, ὁ φυσικὸς ἢ ὁ ἠθικὸς αὐτουργός τοῦ φόνου.

[Συνεχίζεται]

[424] Γ.Μ. Βιζυηνός, ὄπ. παρ., σ.60.

[425]Β. Αθανασόπουλος, «Φύλο καὶ γένος» στὸ Οἱ μύθοι τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου

του Γ. Βιζυηνού, όπ. παρ. σσ.180-182.

[426]Β. Αθανασόπουλος, «Μια λανθάνουσα περίπτωση διάστασις μεταξύ γένους και φύλου» στο Οι μύθοι της ζωής και του έργου του Γ. Βιζυηνού, όπ. παρ. σσ.264-272.

[427]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.68.

[428]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.91: «Μόνον έγύρισε τὸ πρόσωπό του ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά γιὰ νὰ μὴν τὸν βλέπη, καί, -Ἄφῆκες νὰ σκοτώσουν τὸν ἀδελφοποιτό σου, τοῦ εἶπε, χωρὶς ν' ἀδειάσης τὸ τουφέκι σου· κ' ἔρχεσαι στὸ σπίτι μου, χωρὶς τὸ κεφάλι τοῦ φονιά στὸ χέρι σου;»

[429]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σσ.97-100.

[430]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.96.

[431]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.64.

[432]Μ. Ιατρού, Ο σωσίας του νεκρού αδελφού, όπ. παρ., σ.42.

[433]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ. 73: «Ἐκεῖνο, ὡς καὶ ὁ Παππα-Δῆμος, ποὺ τ' ἄκουσε, δὲν ἐπῆγε νὰ τὸν διῆ. Γιατ' εἶναι, λέγει, Τοῦρκος, κ' οἱ Τοῦρκοι δὲν πληρόνουν, γιὰ εὐχέλαιο».

[434]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.89.

[435]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.90 και σ.91.

[436] Ματθ. 19. 24.

[437]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.98: «-Κρύψου, λοιπόν, μοὶ εἶπεν, ἐδῶ ἀπὸ πίσου. Ὅπου καὶ νὰ εἶναι, θὰ φθάση ἕνας μὲ τὸν ταχυδρομικό του σάκκο στὴν ἀμασχάλη, μὲ τὸ τουφέκι στὸν ὦμο του. Αὐτὸς εἶναι ὁ φονιάς τοῦ σουλτανέλη. Ὀνομάζεται Χαραλαμπής, υἱὸς τοῦ Μητάκου. Κάθε δεκαπέντε περνᾷ τὸ ἴδιο τὸ γεφύρι, ποὺ ἔπεσες μὲ τ' ἄλογο».

[438]Γ.Μ. Βιζυηνός, όπ. παρ., σ.99: «(αφηγητής)- ὦ! Ἄθλιε! Ἐφόνευσες τὸν ἀδελφόν μου!»